

Δηλώσεις του Υπουργού Οικονομικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη μετά την έκτακτη συνεδρία του Υπουργικού Συμβουλίου, στο Προεδρικό Μέγαρο, για αντιμετώπιση του κορωνοϊού, 15/03/20

Η οικονομία της Κύπρου, όπως και όλες οι οικονομίες της ευρωζώνης δεν θα μπορούσε να μείνει ανεπηρέαστη από τις επιπτώσεις του κορωνοϊού, ενός ιού που δεν γνωρίζει σύνορα. Το εύρος των συνεπειών αυτής της πρωτοφανούς και μη αναμενόμενης κρίσης δεν μπορεί στο παρόν να προβλεφθεί, ενόσω η κατάσταση βρίσκεται υπό εξέλιξη. Γίνονται όμως όλες οι απαραίτητες ενέργειες ώστε να μετριασθούν όπου είναι δυνατόν οι συνέπειες.

Αναμφίβολα, τα νέα μέτρα, συνεπάγονται σοβαρές οικονομικές επιπτώσεις και δοκιμάζουν τις συλλογικές μας αντοχές.

Όμως, αυτή την ώρα που η οικονομία βιώνει τους πιο σημαντικούς κραδασμούς θα χρησιμοποιήσουμε όλα τα εργαλεία που έχουμε ενώπιον μας ώστε να μπορέσουμε αυτή δύσκολη ώρα των επόμενων μηνών, της κρίσης, να παρέχουμε ένα αποτελεσματικό και δυνατό δίκτυο κοινωνικής προστασίας στους εργαζόμενους, να στηρίξουμε την ανθεκτικότητα των επιχειρήσεων μας και να ενισχύσουμε το σύστημα υγείας μας.

Το πακέτο αφορά 450 εκ. ευρώ που θα έχουν καθαρή δημοσιονομική επίπτωση και άλλα 250 εκ. ευρώ προς τόνωση της ρευστότητας στις επιχειρήσεις τους επόμενους δύο μήνες και που δεν αναμένεται να έχουν δημοσιονομική επίπτωση.

Θέλω να ευχαριστήσω τους κοινωνικούς εταίρους, τα κόμματα για τις σημαντικές τους προτάσεις. Όλες οι διαβουλεύσεις έχουν γίνει στο πλαίσιο των εργασιακών θέσμιων.

Ανάμεσα στα μέτρα είναι:

- Θα υπάρχει πρόνοια για ενίσχυση του τομέα της υγείας με 100 εκ. ευρώ, για καταπολέμηση της πανδημίας σε περίπτωση που θα χρειαστεί τα οποία θα καλύπτουν, μεταξύ άλλων, απασχόληση πρόσθετου ιατρικού, νοσηλευτικού και υποστηρικτικού προσωπικού για αποτελεσματικότερη και αμεσότερη ανταπόκριση στο έργο που καλούνται να διεκπεραιώσουν.
- Ενίσχυση σε εξοπλισμό και υλικοτεχνική υποδομή.
- Ενίσχυση του Ινστιτούτου Νευρολογίας και Γενετικής τόσο σε ανθρώπινο δυναμικό όσο και σε υλικοτεχνική υποδομή.
- Ενίσχυση του Κέντρου Ασθενοφόρων και της Υπηρεσίας 1420.
- Μη καταβολή της πρόσθετης καταβολής στο ΓΕΣΥ που προγραμματίζεται την 31^η Μαρτίου 2020 για δύο μήνες από εργοδότες, εργαζόμενους και το κράτος, για ενίσχυση του τομέα υγείας στην προσπάθεια καταπολέμησης του ιού και για μη επηρεασμό των εισοδημάτων των εργαζομένων και των επιχειρήσεων. Σημειώνεται ότι δεν επηρεάζεται το χρονοδιάγραμμα για εφαρμογή της 2ης Φάσης του ΓΕΣΥ. Σε περίπτωση που παρουσιαστούν αυξημένες ανάγκες για την εφαρμογή της 2ης Φάσης του ΓΕΣΥ θα καλυφθούν από το κράτος.
- Προσωρινή αναστολή για δύο μήνες της υποχρέωσης καταβολής του ΦΠΑ για παροχή ρευστότητας στις επιχειρήσεις. Αφορά επιχειρήσεις, των οποίων ο κύκλος εργασιών τους δεν ήταν μεγαλύτερος από 1 εκ. ευρώ σύμφωνα με τις φορολογικές δηλώσεις που υποβλήθηκαν το 2019 και επιχειρήσεις των οποίων ο κύκλος των εργασιών μειώθηκε πέραν του 25%, χωρίς την επιβολή οποιονδήποτε επιβαρύνσεων. Σημειώνεται ότι θα γίνουν διευθετήσεις έτσι ώστε οι οφειλές να καταβάλλονται σταδιακά, μέχρι την 11η Νοεμβρίου 2020. Αυτό το μέτρο αφορά την ενίσχυση της ρευστότητας επιχειρήσεων και είναι περίπου 240 εκ. ευρώ.
- Προσωρινή μείωση του ΦΠΑ από 19% σε 17% για περίοδο δύο μηνών και από 9% σε 7% για περίοδο τριάντισι μηνών, αμέσως μετά τη ψήφιση της σχετικής νομοθεσίας προς ενίσχυση της αγοραστικής δύναμης των πολιτών και τόνωση της κατανάλωσης. Κόστος 70 εκ. ευρώ.

- Για όσο διαρκεί η έκτακτη κατάσταση θα γίνουν ειδικές ρυθμίσεις διευκολύνσεων για όσους έχουν ενταχθεί στο Σχέδιο Ληξипρόθεσμων Οφειλών.
- Επίδομα παραμονής Φοιτητών στο εξωτερικό: Παρέχεται επίδομα ύψους 750 ευρώ για κάλυψη εξόδων φοιτητών που φοιτούν σε πανεπιστημιακά ιδρύματα του εξωτερικού που δεν θα επιστρέψουν στην Κύπρο την περίοδο των διακοπών του Πάσχα. Κόστος 15 εκ. ευρώ.
- Παράταση για δυο μήνες της υποχρέωσης υποβολής φορολογικών δηλώσεων για όσους είχαν υποχρέωση να το πράξουν μέχρι την 31.3.2020. Η νέα προθεσμία είναι 31.5.2020.
- Αναστολή της απαίτησης κατακράτησης εγγυήσεων στα πλαίσια συμβάσεων κράτους και ιδιωτικού τομέα για προμήθειες υπηρεσιών ή προϊόντων που θα καθυστερήσουν λόγω της κρίσης. Το μέτρο ήδη εφαρμόζεται.
- Στήριξη για ανάκαμψη του Τουρισμού. Πρόσθετες πιστώσεις €11εκ για υλοποίηση δράσεων στήριξης του τουριστικού ρεύματος προς την Κύπρο, μεταξύ Ιουνίου και Σεπτεμβρίου του 2020, σε συνεργασία με Αεροπορικές Εταιρείες και Οργανωτές Ταξιδιών, καθώς και δράσεων για ενίσχυση της προσέλκυσης τουριστών κατά την περίοδο Οκτωβρίου 2020– Μαρτίου 2021.
- Τραπεζικός τομέας: Η ΕΚΤ έχει ήδη μελετήσει μέτρα και με συνδρομή της Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου, προς στήριξη των τραπεζικών χορηγήσεων. Στα πλαίσια των νέων μέτρων, τα κυπριακά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα θα έχουν τη δυνατότητα να αντλήσουν ρευστότητα από το ευρωσύστημα με σημαντικά ευνοϊκούς όρους. Τα μέτρα που έχουν αποφασιστεί από την ΕΚΤ αφορούν μεταξύ άλλων, την απελευθέρωση των αποθεμάτων κεφαλαίων, που για τις κυπριακές συστημικές τράπεζες υπολογίζονται πέραν του 1,3 δις. Ευρώ. Επιπρόσθετα, η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου εξετάζει περαιτέρω μέτρα τοπικού χαρακτήρα τα οποία θα ανακοινωθούν από το Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας το αμέσως επόμενο διάστημα.
- Εισαγωγή Πλαφόν στις τιμές προϊόντων προσωπικής υγιεινής (μάσκες, αντισηπτικά, αντιβακτηριδιακά υγρά, σαπούνια κλπ) για να αντιμετωπιστεί φαινόμενων αισχροκέρδειας.
- Η Δημόσια Υπηρεσία και ο ευρύτερος δημόσιος τομέας και οι υπηρετούντες στην εκπαιδευτική υπηρεσία για τον ερχόμενο μήνα, από την Τρίτη 17/03/2020, θα εργάζεται:

i. όπου είναι δυνατόν από την οικία τους.

ii. με προσωπικό ασφαλείας για επείγοντα θέματα και εξυπηρέτηση των πολιτών για έκτακτες ανάγκες

Της πιο πάνω ρύθμισης εξαιρούνται οι ουσιώδεις Υπηρεσίες. Οι αρμόδιοι Υπουργοί θα καθορίσουν τις ανάγκες του Υπουργείου τους και των Τμημάτων τους για σωστό προγραμματισμό των εργασιών.

Όσον αφορά την Εκπαιδευτική Υπηρεσία, ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού έχει εξουσιοδοτηθεί να εκπονήσει πρόγραμμα για τις εκπαιδευτικές ανάγκες για όσο διαρκεί η μη λειτουργία των δημόσιων σχολείων, με στόχο μέσα από τη χρήση της τεχνολογίας να αντιμετωπιστεί μέρος του εκπαιδευτικού προγράμματος.

Ανεξαρτήτως των όσων έχουν αναφερθεί πιο πάνω και με στόχο την έγκαιρη και αποτελεσματική υλοποίηση των μέτρων που εξαγγέλλονται, οι υπηρετούντες στη Δημόσια Υπηρεσία, τον ευρύτερο δημόσιο τομέα και την Εκπαιδευτική Υπηρεσία θα υποχρεούνται εφόσον δεν ευρίσκονται σε εντεταλμένη υπηρεσία ή σε κατ' οίκον εργασία, εφόσον κληθούν να παρέχουν τις υπηρεσίες τους και σε άλλους τομείς εάν κριθούν αναγκαίοι.